

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

SPRENDIMAS DĖL TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJOJE

2007 m. birželio 13 d. Nr. SP-3

Vilnius

Išnagrinėjęs valstybinio audito, atlikto Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje, 2007 m. gegužės 31 d. ataskaitą Nr. FA-1050-5P-47, n u s t a č i a u:

1. Kultūros ministerija, pagal Viešųjų pirkimų įstatymo (2005-12-22 Nr. X-471) 4 str. 1 d. 1 p. būdama perkančiąja organizacija ir pirkdama kultūros paslaugas, netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimo būdų ir, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija) patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 81 p. bei Biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 5 str. 1 d. 1 p., programos vykdytojais pasirinko viešąsias įstaigas ir pervedė joms programoms vykdyti skirtus valstybės biudžeto asignavimus (1547,1 tūkst. Lt).

2. Kultūros ministerija, nesivadovaudama Biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 5 str. 1 d., kad asignavimų valdytojas privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti jiems skirtas biudžeto lėšas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams (kiti subjektai pagal įstatymo 2 str. 1 d. – atliekantys viešojo administravimo funkcijas) programoms vykdyti, biudžeto asignavimus (150,5 tūkst. Lt) skyrė viešųjų įstaigų (VšĮ „Europos MEDIA programų biuras“, VšĮ „Europos kultūros programų centras“) veiklai finansuoti.

3. Kultūros ministerija, nesivadovaudama Buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 2 d. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2005-06-21 nutarimo Nr. 687 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 68 p., 2006 m. suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje atvaizdavo 240,1 tūkst. Lt viešųjų įstaigų faktinių išlaidų be ūkinius įvykius pagrindžiančių dokumentų, todėl iš 2006 m. ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 173 949,1 tūkst. Lt faktinių išlaidų negalime patvirtinti, kad buvo padaryta 241,4 tūkst. Lt išlaidų.

4. Kultūros ministerija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K-184 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacija, asignavimus, skirtus nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiem subjektam pavedimams vykdyti, pervedė pavaldžioms įstaigoms. Iš 18.01 programos „Tarptautinių kultūros ryšių plėtra“ tokiu būdu buvo sumokėta 338,3 tūkst. Lt, todėl suvestinėje biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2006-12-31 ataskaitoje nurodytos kasinės ir faktinės pavedimų vykdymo išlaidos padidintos 338,3 tūkst. Lt, kituose straipsniuose kasinės ir faktinės išlaidos sumažintos ta pačia suma.

5. Kultūros ministerijai pavaldžios įstaigos, nesivadovaudamos Biudžetinių įstaigų įstatymo (1995-12-05 Nr. I-1113) 8 str. 5 d., kad iš asignavimų valdytojų gautus biudžeto asignavimus įstaigos naudoja racionaliai ir taupiai ir tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas išlaidų sąmatas, darbo užmokesčiui skirtus asignavimus (10,9 tūkst. Lt) panaudojo socialinėms išmokoms (pašalpoms) mokėti (Vilniaus teatras „Lėlė“, Valstybinis Vilniaus mažasis teatras, Kauno valstybinis dramos teatras, Kauno valstybinis muzikinis teatras), prekėms ir paslaugoms skirtus asignavimus (37,4 tūkst. Lt) – ilgalaikiam turtui įsigyti (Kauno valstybinis dramos teatras, Kauno valstybinis muzikinis teatras, Valstybinis Vilniaus mažasis teatras).

6. Kultūros ministerijai pavaldi įstaiga – Kauno valstybinis muzikinis teatras, nesivadovaudamas Biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d., kuri nurodo, kad biudžetiniai metai, yra metai, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną, ir 32 str.1 d., kuri nurodo, kad metams pasibaigus, asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų bei kitų subjektų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiems statybos objektams finansuoti, grąžinamos į atitinkamą biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos ir Buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 2 d., 2006 metų asignavimus (3,4 tūkst. Lt) panaudojo ateinančių metų išlaidoms dengti, todėl suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje kasinės išlaidos padidintos šia suma.

7. Kultūros ministerijai pavaldžios įstaigos – Kauno valstybinis dramos teatras, Valstybinis Vilniaus mažasis teatras, Lietuvos rusų dramos teatras – nesivadovaudamos Buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 17 str., kad finansinė atskaitomybė sudaroma pagal sąskaitų duomenis, ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintomis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis, neteisingai tvarkė buhalterinę apskaitą, metinėse ataskaitose pateikė neteisingus duomenis, o nustatytos klaidos yra reikšmingos ir turi įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, todėl negalime patvirtinti iš Ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų 2006-12-31 balanse nurodytų duomenų (372 667,1 tūkst. Lt) 30 872,1 tūkst. Lt sumos teisingumo.

8. Lietuvos rusų dramos teatre biudžeto išlaidų apskaita tvarkyta nesivadovaujant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 269 p. nuostata, kad kasinių ir faktinių išlaidų apskaita tvarkoma pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, taip pat neapskaityta dalis specialiosios programos išlaidų, todėl negalime patvirtinti suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitoje nurodytų (kasinės išlaidos 175 491,3 tūkst. Lt, faktinės išlaidos 173 949,1 tūkst. Lt) kasinių išlaidų 2 398,8 tūkst. Lt ir faktinių išlaidų 2 409 tūkst. Lt duomenų sumos teisingumo.

9. Kauno valstybinis muzikinis teatras tvarkė apskaitą nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 16, 38, 49, 97 p., kurie reglamentuoja ilgalaikio, trumpalaikio turto, atsargų ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaitą, o Vilniaus teatras „Lėlė“ tvarkė apskaitą nesivadovaudamas minėtų taisyklių 49, 97, 310, 311 p., kurie reglamentuoja trumpalaikio turto, atsargų, atsiskaitymų, nuompinigių apskaitą, todėl ministerijos suvestiniame 2006 m. Išlaidų vykdymo balanse ilgalaikio turto likutis sumažintas 7,9 tūkst. Lt, trumpalaikio turto likutis sumažintas 51,7 tūkst. Lt, atsargų likutis padidintas 59,6 tūkst. Lt, atsiskaitymų su biudžetu likutis padidintas 4,4 tūkst. Lt, kompensuotų nuompinigių likutis padidintas 6,2 tūkst. Lt ir negalime patvirtinti materialiojo turto nusidėvėjimo 4 732,8 tūkst. Lt likučio teisingumo.

10. Kultūros ministerijai pavaldžios įstaigos (Valstybinis jaunimo teatras, Valstybinis Vilniaus mažasis teatras, Valstybinis Kauno dramos teatras, Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcija, Šiaulių „Aušros“ muziejus, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešoji biblioteka) nesivadovaudamos Biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 10 str. 3 d., kad biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, priimti jokių skolinių įsipareigojimų, prisiėmė skolinius įsipareigojimus ir pagal lizingo sutartis įsigijo aštuonis automobilius.

11. Valstybinis Vilniaus mažasis teatras nesivadovaudamas Biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d., kuri nustato, kad biudžetiniai metai prasideda nuo sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d., ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 19 p., kad sudarant sąmatas asignavimų valdytojai turi užtikrinti, kad praėjusių metų išsiskolinimai būtų padengti planuojamais metais, neviršijant tiems metams skirtų valstybės biudžeto asignavimų, neteisingai planavo ir naudojo biudžeto asignavimus, skirtus darbo užmokesčiui ir dėl praėjusių metų likusių išsiskolinimų, 2006 m. pabaigoje liko skolingas 48 tūkst. Lt (15,8 tūkst. Lt darbo užmokesčio, 4,8 tūkst. Lt pajamų mokesčio, 27,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų).

12. Lietuvos rusų dramos teatras, teismui pripažinus teatro darbuotojos atleidimą iš darbo neteisėtu, pagal sudarytą taikos sutartį buvusiai darbuotojai išmokėjo 3685,75 Lt išeitinę išmoką. Teatrui padaryta 3685,75 Lt žala.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 7 str., biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvumą, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvumą naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170, 4 punkte, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumą, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

Atsižvelgdamas į tai, kad kultūros ministras – 2007-06-04 įsakymu Nr. PĮ-102 Valstybinio Kauno dramos teatro vadovei I. Pukelytei paskyrė drausminę nuobaudą (pastabą), 2007-06-04 įsakymu Nr. PĮ-99 Lietuvos rusų dramos teatro vadovei T. Rinkevičienei pareiškė papeikimą ir panaikino personalinį priedą, Vilniaus teatro „Lėlė“ vadovas 2007-05-15 įsakymu Nr. 31 įspėjo vyr. buhalterę dėl padarytų klaidų, valstybinio audito dokumentai dėl aplaidaus apskaitos tvarkymo požymių Lietuvos rusų dramos teatre 2006-06-02 raštu Nr. S-(1050-1.10.1)-1029 perduoti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai ir vadovaudamasis Valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi ir 18 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 7 punktais, n u s p r e n d ž i u:

1. Įpareigoti kultūros ministrą Joną Jučą:
 - 1.1. pašalinti sprendime nurodytus teisės aktų pažeidimus;
 - 1.2. įstatymų nustatyta tvarka išieškoti iš kaltų asmenų Lietuvos rusų dramos teatrui padarytą žalą;
 - 1.3. įstatymų nustatyta tvarka pažeidimus padariusius asmenis traukti tarnybos (drausminėn) atsakomybėn.
2. Nustatyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai 90 kalendorinių dienų terminą informuoti Valstybės kontrolę apie įpareigojimų įvykdymą.

3. Valstybinio audito dokumentus, nustačius aplaidaus apskaitos tvarkymo požymius Kauno valstybiniame dramos teatre ir Valstybiniame Vilniaus mažajame teatre, perduoti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai pagal kompetenciją.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Tomas Mackevičius